

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๗.๔/๑๐๒๒๐ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า นายณัฐพงษ์ กิ่งแก้ว ประธานชมรม BB GUN อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอให้ถือว่า BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่ และประชาชนที่ครอบครอง BB GUN อยู่ขณะนี้มีความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ หากผิดกฎหมายต้องปฏิบัติอย่างไรให้ถูกต้อง

กรมการปกครองมีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอหารือว่าเป็นอัตรลบลบา และเครื่องกระสุนปืน (BB GUN) จะถือเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่อย่างไร ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติตอบข้อหารือสรุปได้ว่าปืนอัตรลบลบา (BB GUN) ตามตัวอย่างที่กรมการปกครองส่งไปให้ตรวจพิสูจน์ เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนตามมาตรา ๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ เนื่องจากมีสภาพคล้ายอาวุธปืน แต่ไม่สามารถส่งเครื่องกระสุนปืนได้ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๙๓/๒๕๔๔ วินิจฉัยว่า ตามผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่าอาวุธปืนของกลางเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนพกดชนิดอัตรลบลบลชนิดใช้ยิงกับลูกกระสุนพลาสติกทรงกลมขนาด ๖ มิลลิเมตร ซึ่งใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุไม่ได้ มิใช่อาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาวัตถุที่เรียกว่า BB GUN ซึ่งกลไกการทำงานเลียนแบบอาวุธปืน มีขนาด สีสัน รูปร่างและน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืน ยกเว้นกระสุนที่ทำมาจากเม็ดพลาสติกหรือผลิตภัณฑ์เซรามิคสังเคราะห์ ที่มีน้ำหนักเบาตั้งแต่ ๐.๑๒ กรัม ไปจนถึง ๐.๕๐ กรัม และมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ มิลลิเมตร หรือ ๘ มิลลิเมตร มีความเร็วต้นและแรงปะทะที่ ๒๘๐ ฟุตต่อวินาที จึงมีความเห็นว่า BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้กรมการปกครองไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันมีการนำเข้า BB GUN จำนวนมากโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ทั้งในลักษณะอาวุธปืนและสิ่งเทียมอาวุธปืน และ

มีการจัดตั้งชมรมหรือสนาม BB GUN หลายแห่งในหลายจังหวัด โดยผู้นำเข้าหรือผู้ครอบครองเข้าใจว่า BB GUN ไม่ใช่อาวุธปืน หากแจ้งเวียนมติคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีมติว่า BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อถือปฏิบัติ ประชาชนผู้ครอบครอง BB GUN ในขณะนี้โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ อาจเป็นผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันถึงสองหมื่นบาท ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก แต่เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คำพิพากษาศาลฎีกา และคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย มีความเห็นเกี่ยวกับ BB GUN แตกต่างกัน และเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและการบังคับใช้กฎหมาย จึงขอหารือดังนี้

๑. BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่

๒. หาก BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ประชาชนที่ครอบครอง BB GUN อยู่ในขณะนี้โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ ถือเป็นผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า BB GUN เป็นคำที่ใช้เรียกปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบขนาด สี สัน รูปร่าง และน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืนจริง มีกลไกการทำงานโดยใช้แก๊สหรืออัดลมเป็นแรงขับเคลื่อนวัตถุที่ทำมาจากพลาสติกหรือเซรามิคสังเคราะห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๖ มิลลิเมตร หรือ ๘ มิลลิเมตร น้ำหนักตั้งแต่ ๐.๑๒ กรัม ไปจนถึง ๐.๕๐ กรัม ที่เรียกว่า “Ball Bullet” หรือ “BB” ด้วยแรงขับเคลื่อนออกจากปากลำกล้องที่มีความเร็วต้นและแรงปะทะเป้าหมายประมาณ ๒๐๐ ถึง ๕๐๐ ฟุตต่อวินาที ไม่มีอำนาจพรุนแรงที่สามารถทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายได้ดังเช่นอาวุธปืนโดยทั่วไป และโดยสภาพโครงสร้างของ BB GUN ที่ผลิตจากพลาสติกและเหล็กกรรมดาบางส่วนจึงไม่มีความแข็งแรงทนทานเพียงพอที่จะใช้เป็นอาวุธส่งเครื่องกระสุนปืนได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ปัญหาที่ว่า BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่ นั้น เห็นว่า

มาตรา ๔ (๑) และ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “อาวุธปืน” ให้ “หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน...” และกำหนดบทนิยามคำว่า “เครื่องกระสุนปืน” ให้ “หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปราย กระสุนแตก...” เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า วัตถุที่ BB GUN ใช้ส่งด้วยกำลังดันของแก๊สหรืออัดลม คือ สิ่งที่ทำมาจากพลาสติกหรือเซรามิคสังเคราะห์ ซึ่งมีใช้เครื่องกระสุนปืน นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า โดยสภาพโครงสร้างของ BB GUN ที่ผลิตจากพลาสติกและเหล็กธรรมดาบางส่วนซึ่งไม่มีความแข็งแรงทนทานเพียงพอที่จะใช้ BB GUN เป็นอาวุธส่งเครื่องกระสุนปืนได้ ดังนั้น BB GUN จึงไม่เป็นอาวุธปืนตามบทนิยามคำว่า “อาวุธปืน” แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

ประเด็นที่สอง ปัญหาที่ว่า หาก BB GUN เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ประชาชนที่ครอบครอง BB GUN อยู่ในขณะนี้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ ถือเป็นผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า BB GUN ไม่เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นนี้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “อาวุธปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

(๒) “เครื่องกระสุนปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปราย กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิด และจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรค ไอพิษ หมอกหรือควัน หรือกระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิด และจรวด ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๕๑